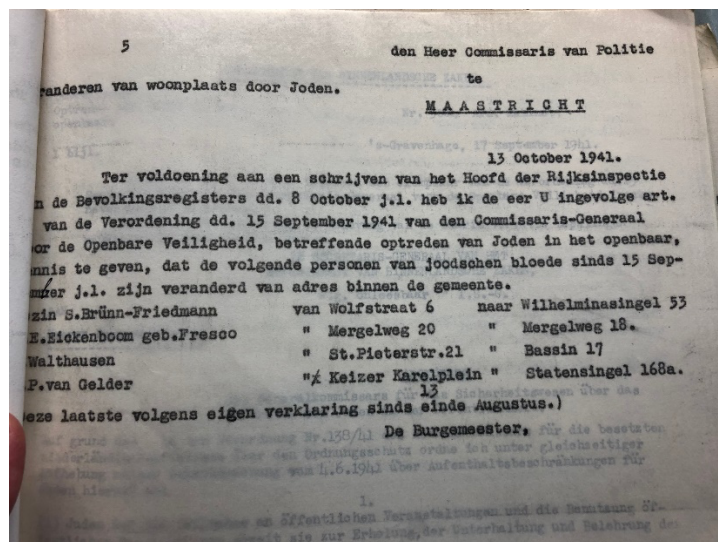

Biografie Alfred Walthausen

Alfred Walthausen wordt geboren in Maastricht op 4 oktober 1895. Hij is het enige kind van Gustaaf Walthausen (6 januari 1865 – 5 november 1928) en Rosa Hellendall (21 april 1871 – 14 mei 1943). Begin januari 1913, Alfred is dan 17 jaar oud, vertrekt hij met zijn ouders naar Luik (België). In oktober 1919 woont hij weer in Maastricht, nu aan de Platielstraat 6. Rond 1924-1925 komt hij in het vizier van de Belgische politie in Luik. De aanleiding daarvan is onduidelijk en de zaak krijgt ook geen gevolg. Alfred heeft een kwetsbare psychische gezondheid. In september 1925 wordt hij twee en een halve maand opgenomen in het Krankzinnigengesticht Calvariënberg in Maastricht.¹ Hij is dan nog net geen 30 jaar oud en woont op dat moment aan de Duitse Poort 8. Op 23 maart 1936 wordt Alfred opgenomen in de 'Kolonie van Gheel' een psychiatrische instelling in het Belgische plaatsje Geel. Na een verblijf van een kleine twee maanden, wordt zijn gesteldheid als 'verbeterd' beoordeeld en gaat Alfred terug naar Maastricht.²

Alfreds leven gaat bepaald niet over rozen. Behalve zijn geestelijke gezondheid, is ook zijn woonsituatie alles behalve stabiel. Tussen 1937 en 1941 verhuist hij maar liefst 15 keer.

Figuur 1 De verhuizing van Joden werd nauwgezet geregistreerd. Ook zie van Alfred; hij is in de nazomer van 1941 verhuist van de Sint Pieterstraat 21 naar het Bassin 17 – foto archief RHCL 21.284A, inv. nr. 217A.

In juni/juli 1942 woont de ongehuwde Alfred samen met zijn moeder in een eenkamerwoning aan Het Bassin 17.³ Op 15 augustus 1942 wordt hij om 11.00 uur 's ochtends gearresteerd door de *Sicherheitspolizei* in Maastricht en opgesloten in het Huis van Bewaring aan de Patersbaan. De reden van zijn arrestatie is onbekend.⁴ Na 5 dagen wordt Alfred op 20 augustus 1942 in alle vroegte vanuit het Huis van Bewaring overgebracht naar krankzinnigeninrichting Het Apeldoornsche Bosch in Apeldoorn.⁵ In de nacht van 21 op 22 januari 1943 wordt de inrichting met veel geweld ontruimd. Alle patiënten en verzorgers worden vanuit Apeldoorn naar Auschwitz gedeporteerd.⁶

¹ Archief RHCL 20.129A Burgerlijke Instellingen van Weldadigheid te Maastricht

² Kolonie van Gheel, Bericht van Uitgang, d.d. 27 mei 1937.

³ Volgens de lijst opgemaakt in juni/juli 1942 door de Burgerlijke Stand van de Gemeente Maastricht.

⁴ Archief RHCL, 07.A17, inventaris no. 52. Alfred staat geregistreerd onder nummer 955.

⁵ Opnamekaart Alfred Walthausen uit het archief van Het Apeldoornsche Bosch. Zijn opname wordt ook bevestigd op de deportatielijst van 25 augustus 1942 en in het rapport opgemaakt op 26 augustus 1942 door de recherche van de gemeentepolitie Maastricht.

⁶ Bevestigd door Westerbork per email d.d. 21 januari 2020.

Wanneer ze daar drie dagen later aankomen, op 25 januari 1943, worden ze allen vermoord. Alfred is dan 47 jaar oud.

Alfreds moeder Rosa wordt uiteindelijk op 8 april 1943 op transport gezet naar kamp Vught⁷ van waaruit ze op 9 mei 1943 naar Westerbork gestuurd wordt. Na drie dagen wordt ze in Westerbork op transport gezet naar Sobibor⁸ waar ze meteen na aankomst wordt vermoord. Het is dan 14 mei 1943, Rosa is dan 72 jaar.

<i>Naam</i> <i>Apeldoorn</i>	Lengte	<i>1.70</i>
	Haar	<i>zwart</i>
	Wenkbrauwen	<i>id</i>
	Voorhoofd	<i>gew.</i>
	Oogen	<i>bruin</i>
	Neus	<i>gew.</i>
	Mond	<i>id</i>
	Kin	<i>id</i>
	Baard	<i>id</i>
<i>De Geleider.</i>	Aangezicht	<i>ovaal. I.B.</i>
<i>De Geleider.</i>	Kleur	<i>gew.</i>
<i>De Geleider.</i>	Gew. taal	<i>ned</i>
<i>De Geleider.</i>	Bijzondere teekenen	
<i>De Geleider.</i>	Handteekening	<i>A. Walther</i>

Figuur 2 Handtekening Alfred Walther gezet bij het verlaten van het Huis van Bewaring in Maastricht op 20 augustus 1942.

⁷ Informatie van Bad Arolsen, via Wil Brasse d.d. 2 december 2019.

⁸ Bevestigd door Westerbork per email d.d. 20 december 2019.